Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0121

Az óceándiplomácia szerepe az EU halászatának és akvakultúrájának versenyképességében

Az Európai Parlament 2026. április 28-i állásfoglalása az óceándiplomácia szerepéről az EU halászatának és akvakultúrájának versenyképességében (2025/2054(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 2. cikkére, 3. cikke (5) bekezdésére, 43., 349. és 355. cikkére,

– tekintettel a közös halászati politikára (KHP), és annak külső dimenziójára,

– tekintettel az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-i tengerjogi egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló és a hosszú távon vándorló halállományok védelmére és kezelésére vonatkozó rendelkezések végrehajtásáról szóló megállapodásra,

– tekintettel az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejövő, a nemzeti joghatóságokon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, 2023. június 19-i megállapodásra (a továbbiakban: a BBNJ-megállapodás),

– tekintettel a halállományok megőrzésére irányuló, a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok esetében alkalmazandó egyes intézkedésekről szóló 1026/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2025. október 8-i (EU) 2025/2077 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1],

– tekintettel „Az európai óceánügyi paktum” című, 2025. június 5-i bizottsági közleményre (COM(2025)0281), valamint a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A fenntartható kék bolygó felé vezető út kijelölése – Közös közlemény az EU

[1] HL L, 2025/2077, 2025.10.14., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

nemzetközi óceánpolitikai irányítási menetrendjéről” című, 2022. június 24-i közös közleményére (JOIN(2022)0028),

– tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A földközi-tengeri paktum – egy tenger, egy paktum, egy jövő” című, 2025. október 16-i közös közleményére (JOIN(2025)0026), különösen annak „A fenntartható kék gazdaság előmozdítása” című II.6. fejezetére,

– tekintettel a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiára,

– tekintettel a Jeges-tenger középső térségének nyílt tengeri részén folytatott szabályozatlan halászat megelőzéséről szóló megállapodásra[2],

– tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) halászati támogatásokról szóló, a 2022. június 17-i miniszteri határozattal elfogadott megállapodására,

– tekintettel az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) „Review of the state of world marine fisheries resources – 2025” (A világ tengeri halászati erőforrásainak helyzete – 2025) és „The State of World Fisheries and Aquaculture 2024” (A halászat és az akvakultúra helyzete a világban – 2024) című jelentéseire,

– tekintettel az óceánpolitikai irányításról, a halászatról és a kék gazdaságról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel a kínai halászati műveleteknek az uniós halászatra gyakorolt hatásáról és a további lépésekről szóló, 2023. október 17-i állásfoglalására[3],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére (A10-0043/2026),

A. mivel a Föld felszínének 71%-át és az EU területének több mint 65%-át óceánok és tengerek borítják; mivel a legkülső régióknak köszönhetően, amelyek biztosítják az EU jelenlétét a világ valamennyi óceánján, az EU felügyeli a világ legnagyobb kollektív tengeri térségét, amely 25 millió km² kizárólagos gazdasági övezetet és több mint 70 000km partvonalat foglal magában; mivel az EU lakosságának 40%-a a tenger 50km-es körzetén belül él;

B. mivel az EU tengeri jelenlétét megtestesítő uniós halászflotta mintegy 69 000 hajóból áll, amelyek 75%-át part menti és kisüzemi

---

2 HL L 73., 2019.3.15., 3. o.
3 HL C, C/2024/2652, 2024.4.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

halászok használják, és a világ egyik legfenntarthatóbb és legszigorúbban szabályozott halászflottája; mivel csökkenő kvótákkal, magas működési költségekkel, adminisztratív és szabályozási terhekkel, a halászflotta és a halászok elöregedésével, az új generációk ágazatba vonzására irányuló ösztönzők hiányával, valamint az alacsonyabb normákkal rendelkező nem uniós országok által támasztott tisztességtelen versennyel szembesül; mivel a tisztességes verseny és a fenntartható halászati gazdálkodás a virágzó és jövedelmező ágazat kulcsfontosságú elemei, amint azt az uniós halászflottáról szóló 2024. évi éves gazdasági jelentés is mutatja;

C. mivel az uniós és nem uniós halászok közötti egyenlő feltételek hiánya az elmúlt években az ideiglenesen exportált vagy nem uniós országokba értékesített uniós hajók számának jelentős csökkenéséhez vezetett; mivel amikor egy uniós hajó elhagy egy regionális halászati gazdálkodási szervezethez tartozó halászterületet, akkor azt egy nem uniós országból származó hajó váltja fel, amely rendszerint alacsonyabb környezetvédelmi és szociális normák szerint működik; mivel ugyanakkor az ilyen országokból az uniós piacra irányuló behozatal növekszik;

D. mivel az EU halászati és akvakultúra-ágazata évente mintegy 5,5 milliárd EUR-val járul hozzá az uniós gazdasághoz, és Európa-szerte mintegy 193 000 halásznak és akvakultúra-termelőnek biztosít közvetlen foglalkoztatást; mivel az EU jelentős társadalmi-gazdasági dimenzióval rendelkező halfeldolgozó és konzervgyártó iparral rendelkezik, amelyet szintén meg kell őrizni és meg kell erősíteni;

E. mivel az EU tengeri eredetű élelmiszereinek 70%-át importálja, ami stratégiai függőséget teremt, aláássa az önellátást, és a tisztességtelen gyakorlatok kockázatának teszi ki az ágazatot; mivel emiatt a helyzet miatt nyomonkövethetőségi és átláthatósági rendelkezésekre van szükség, meg kell erősíteni a határellenőrzéseket, harmonizálni kell a vámmechanizmusokat, az automatikus védzáradékokat és viszonossági záradékokat, valamint egy európai importellenőrzési hivatal létrehozása révén biztosítani kell, hogy minden behozatal megfeleljen az EU-ban alkalmazandó szabályokkal egyenértékű előírásoknak;

F. mivel az EU 18 RFMO és négy regionális tengeri egyezmény szerződő fele, és vezető szerepet játszik a halászati gazdálkodásra és a tengeri erőforrások megőrzésére irányuló többoldalú tárgyalásokon; mivel az EU elismeri, hogy az RFMO-k a halállományokkal való gazdálkodásra és azok megőrzésére irányuló nemzetközi óceánpolitikai irányítás építőelemei, és alapvető eszközök a nemzetközi óceándiplomácia előmozdításában, a part menti és halászországok közötti együttműködés megerősítésében, valamint a nyílt tengerek fenntartható irányításának biztosításában;

G. mivel az EU 20 fenntartható halászati partnerségi megállapodással rendelkezik; mivel annak ellenére, hogy ezek közül hét szünetel, a fenntartható halászati partnerségi megállapodások létrehozzák a partnerországokkal kötött megállapodások hálózatát, amely a globális halászati gazdálkodással és a nemzetközi óceánpolitikai irányítással kapcsolatos további együttműködés platformját is képezi;

H. mivel az óceánok elsavasodása, a tengeri hulladék, a túlhalászás, a műanyagszennyezés, az invazív fajok, az élőhelyek állapotának romlása és az emelkedő tengerhőmérsékleten keresztül az éghajlatváltozás, valamint az egyre gyakoribb tengeri hőhullámok jelentős fenyegetést jelentenek a tengeri biológiai sokféleségre, míg a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat, a túlhalászás és az árnyékflották veszélyeztetik a globális és uniós biológiai sokféleséget és a halászatot, továbbá tisztességtelen versenyt teremtenek az uniós halászok számára;

I. mivel az árnyékflották és az átláthatatlan tulajdonosi struktúrák egy határozott és fokozott fenyegetést jelentenek a tengeri védelemre, a közegészségügyre és a part menti területek biztonságára nézve, többek között az olajszennyezés, a véletlen kibocsátás, a veszélyes hulladékok kibocsátása és az emberi életet, a megélhetést és a part menti ökoszisztémákat veszélyeztető egyéb események megnövekedett kockázata révén;

J. mivel a hajózás szabadsága és a tengeri műveletek folytatásának képessége világszerte egyre nagyobb kihívásokba ütközik, és az alapvető tengeri infrastruktúra egyre nagyobb kockázatokkal néz szembe;

K. mivel a hibrid fenyegetések, a kibertámadások és a közelmúltbeli szabotázsakciók túlmutatnak a határokon, mivel magukban foglalják a csővezetékek és a víz alatti kommunikációs kábelek károsodását, a globális helymeghatározó rendszer (GPS) beavatkozását a Balti-tengeren és a Fekete-tengeren, valamint a Vörös-tengeren a hajózási útvonalak elleni támadásokat; mivel a tengeri infrastruktúra, a tengeri kommunikációs vonalak és a globális kereskedelem hibrid fenyegetéseknek, kibertámadásoknak, kalózkodásnak és növekvő geopolitikai feszültségeknek, és ezáltal a tengeri biztonságot fenyegető veszélyeknek való kitettségének kezelése stratégiai prioritássá vált az EU gazdasága, konnektivitása és digitális szuverenitása számára;

L. mivel a műanyagokról szóló jövőbeli globális szerződésre irányuló tárgyalások ötödik fordulójára 2025 augusztusában került sor, de nem értek el konszenzust a szerződésről;

M. mivel a brexit új nehézségeket idézett elő az Atlanti-óceán északkeleti részén folytatott halászati irányítás terén, ami negatív hatással van a halászati gazdálkodás és az óceánirányítás terén

folytatott strukturált és szabályos együttműködésre, ezen belül a kvótaelosztásra, a halászterületekhez való hozzáférésre és a kereskedelem dinamikájára;

N. mivel az (EU) 2025/2077 rendelet megerősíti az EU azon képességét, hogy fellépjen a nem uniós országok nem fenntartható halászati gyakorlataival szemben azáltal, hogy a nemzetközi jogon és független tudományos bizonyítékokon alapuló egyértelmű kritériumokat határoz meg az „együttműködés elmulasztására” vonatkozóan azzal a céllal, hogy megvédje a közös halállományokat, megerősítse az RFMO-kon belüli együttműködést, és egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a magas fenntarthatósági normák alapján működő uniós halászok számára;

O. mivel az európai óceánügyi paktum hat fő prioritást javasol az EU számára, többek között az uniós óceándiplomácia megerősítését, az óceánok egészségének védelmét és helyreállítását, a tengeri védelem fokozását, valamint az óceánokkal kapcsolatos kutatás és ismeretek előmozdítását;

Az óceándiplomácia megerősítése

1. hangsúlyozza, hogy az EU-nak továbbra is vezető szerepet kell betöltenie a nemzetközi óceánpolitikai irányítási menetrendben, mivel egyedülálló helyzetben van, tekintettel tengeri területének méretére, a legkülső régiók geostratégiai elhelyezkedésére valamennyi óceán vonatkozásában, történelmi vezető szerepére, gazdasági jelentőségére és súlyára, valamint jogi és szabályozási vezető szerepére; emlékeztet arra, hogy az EU rendelkezik a világ legnagyobb kizárólagos gazdasági övezetével (EEZ), és már jelenleg is élen jár tengeri élőhelyeinek és erőforrásainak fenntartható kezelésében, védelmében, megőrzésében és helyreállításában a jövő generációi érdekében;

2. hangsúlyozza, hogy az óceán egy központi jelentőségű geopolitikai és gazdasági eszköz Európa versenyképessége és kulturális identitása szempontjából, valamint hogy az óceándiplomácia a nemzetközi óceánpolitikai irányítás részét képezi; úgy véli, hogy ennek nem szabad kizárólag geopolitikai vagy biztonsági megközelítésekre korlátozódnia, hanem figyelembe kell vennie az általános óceángazdálkodást és -irányítást is, amely tükrözi a tenger környezeti, gazdasági, kulturális, társadalmi és területi dimenzióit, valamint a tenger jelentőségét a halászati közösségek, illetve a part menti, szigeti és legkülső régiók közösségei számára;

3. kéri, hogy az óceándiplomáciát építsék be az EU külső tevékenységeibe, többek között a fejlesztésbe, valamint közös kül- és biztonságpolitikájába a szabályokon alapuló tengeri rend többoldalú együttműködés révén történő védelme érdekében, összhangban az ENSZ Tengerjogi Egyezményével (UNCLOS); megjegyzi, hogy a

tagállamok és az uniós ügynökségek – különösen az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex), az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Unió Űrprogramügynöksége – közötti megerősített együttműködés elősegítené a tengeri erőforrások fenntartható kiaknázásának biztosítását, előmozdítaná az uniós környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi normákat, különösen a nemzetközi szervezetekben, köztük a FAO-ban, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben és a WTO-ban, valamint fellépne a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat ellen, a szabályozatlan halászati behozatal szigorúbb ellenőrzése és a kizárólagos gazdasági övezetekhez való hozzáférés feltételeinek szigorítása révén;

4. hangsúlyozza a nem uniós országokból származó árnyékflották, a kalózkodás, a megfélemlítés, valamint az uniós halászok és az uniós tengeri infrastruktúra sérelmére elkövetett ellenséges vagy erőszakos cselekmények elleni küzdelem fontosságát olyan konkrét intézkedések révén, mint a haditengerészeti missziók, a Kopernikusz segítségével végzett műholdas megfigyelés és a haditengerészeti drónok; felszólít az EU katonai, nem katonai és haditengerészeti misszióinak megerősítésére, amelyek célja a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászati tevékenységek, a tiltott kereskedelem és a fantomflották nyomon követése és az ellenük való küzdelem, valamint a hajók biztonságának ellenőrzése; emlékeztet arra, hogy a tiltott kereskedelem és a fantomflották növelik a súlyos szennyezési események kockázatát és veszélyeztetik a part menti területeket és lakosságukat; egy uniós vészhelyzeti és helyreállítási eszköz létrehozását javasolja az e műveletekhez kapcsolódó környezeti baleseteket követő reagálási és helyreállítási erőfeszítések támogatására;

5. üdvözli az európai óceánügyi paktum azon célkitűzését, hogy integrált stratégiát dolgozzon ki, amely egyesíti a tengerpolitikákat és koherenciát teremt az ágazatok között, beleértve az óceándiplomácia, a kék gazdaság, a környezetvédelmi felelősség, a védelem, az ipari tengerstratégia, a halászati és akvakultúra-termelés, a tengeri védelem, a kereskedelem és a fejlesztési politika integrálása révén; hangsúlyozza, hogy a haditengerészeti telepítések, az infrastruktúra felügyelete, a biztosítási és piacstabilizáló intézkedések, a megerősített kibervédelem és a határozott jogérvényesítés ötvözésével az EU biztonságos és megbízható kereskedelmi útvonalakat és halászterületeket tarthat fenn, ezáltal erősítve hitelességét és vezető szerepét a szabályokon alapuló globális rendben; kéri, hogy uniós szinten rendszeresen szervezzenek „óceánügyi csúcstalálkozókat” valamennyi érintett miniszter, a Parlament és a Bizottság részvételével az európai óceánügyi paktum végrehajtásának nyomon követése, valamint egy erős és dinamikus nemzetközi óceánpolitikai irányítás és óceándiplomácia kialakítása érdekében, hozzájárulva egy szélesebb

körű uniós óceánpolitikai menetrendhez és a szabályokon alapuló globális rendhez;

6. üdvözli az új földközi-tengeri paktumot mint a régió békéjének, stabilitásának és jólétének megerősítésére irányuló kiemelt kezdeményezést; megjegyzi különösen, hogy a hangsúlyt a regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel kapcsolatos jogi keretek előmozdítására és javítására, valamint a Földközi-tengeren folytatott jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemre helyezik kapacitásbővítés, nyomon követés, ellenőrzés és felügyelet révén; megjegyzi továbbá, hogy a cél olyan nagyszabású regionális projektek megvalósításának elősegítése, amelyek lehetőségeket teremtenek az emberek és a vállalkozások számára; hangsúlyozza, hogy a Földközi-tenger térségében a halászflotta túlnyomó többsége kisüzemi hajókból áll, amelyek a régió teljes uniós flottájának mintegy 80%-át teszik ki, és hogy e flotta, valamint a szomszédos országok flottái már most is számos olyan kihívással szembesülnek, amelyek befolyásolják az ágazat vonzerejét és társadalmi-gazdasági fenntarthatóságát. elismeri a tengeri védelem, a környezetvédelem és a kék gazdaság fenntartható fejlődése terén folytatott regionális együttműködés előmozdításának fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy az Unió a Mediterrán Térségért szervezettel és más regionális szervekkel szoros partnerségben kezelje prioritásként e paktum végrehajtását, és támaszkodjon az ilyen jellegű korábbi kezdeményezések tapasztalataira és bevált gyakorlataira annak érdekében, hogy kézzelfogható előnyöket biztosítson a part menti közösségek számára, különös tekintettel a fiatalokra, a nőkre, a kisvállalkozásokra, az ökoszisztémákra, az élelmiszer-önrendelkezésre és a gazdasági rezilienciára a mediterrán medencében és a kapcsolódó Fekete-tengeren;

7. felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a szilárd nemzetközi óceánpolitikai irányítást és óceándiplomáciát mint a közös célkitűzések és az EU stratégiai érdekeinek a regionális halászati gazdálkodási szervezeteken és fenntartható halászati partnerségi megállapodások hálózatán keresztül történő előmozdítására szolgáló stratégiai eszközt, különös figyelmet fordítva a fenntartható irányításra, ezáltal biztosítva a valódi egyenlő versenyfeltételeket, a megfelelést és a tisztességes versenyt az uniós halászok és a nem uniós országok halászai között, hangsúlyozva ugyanakkor, hogy az EU-nak olyan halászflottát kell fenntartania, amely kihasználhatja a fenntartható halászati partnerségi megállapodások kiterjesztése által teremtett új halászati lehetőségeket az EU élelmiszer-önrendelkezésének biztosítása érdekében, miközben hozzájárul a helyi gazdasági rezilienciához és a fenntartható erőforrás-gazdálkodáshoz;

8. üdvözli az európai óceánügyi paktumban felvázolt fenntartható halászati partnerségi megállapodások új generációjának bejelentését, amelyek összhangban vannak az EU Afrikára és az

indiai–csendes-óceáni térségre vonatkozó regionális stratégiáival; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy ezek a megállapodások tiszteletben tartsák a tudományos szakvéleményeket és az emberi jogokat, miközben tovább mélyítik a partnerországokkal folytatott kétoldalú együttműködést és erősítik a közös fellépést a nemzetközi fórumokon, például a regionális halászati gazdálkodási szervezetekben, valamint hogy megerősítik az EU globális vezető szerepét a fenntartható halászati partnerségek előmozdításában; hangsúlyozza, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodások ezen új generációjának lehetőséget kell biztosítania a flotta fenntarthatóságának javítására, a nagymértékben kiaknázott állományokra nehezedő nyomás csökkentésére, a halászati termékek származási forrásainak diverzifikálására és az EU nem uniós országokból származó halászati termékektől való függőségének csökkentésére is; felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el egy globális befolyással bíró kommunikációs stratégiát ambícióinak és vezető szerepének érvényesítése érdekében;

9. kéri, hogy fordítsanak figyelmet az alvó megállapodásokra, vagy tárgyalások kezdeményezésével aktiválják azokat, vagy szüntessék meg azokat annak érdekében, hogy az uniós gazdasági szereplők az alkalmazandó uniós szabályoknak megfelelő egyéb megállapodásokat, például közvetlen engedélyeket vizsgálhassanak meg; hangsúlyozza, hogy a halászati támogatásokról szóló 2022. évi WTO-megállapodás kifejezetten kizárja hatálya alól a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokat;

10. felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy továbbra is tegyen erőfeszítéseket – különösen a regionális halászati gazdálkodási szervezetekben való fellépése, a fenntartható halászati partnerségi megállapodások hálózata és az egyetértési megállapodások révén – annak érdekében, hogy nagyobb átláthatóságot és elszámoltathatóságot biztosítson valamennyi halásznemzet számára, különösen azok számára, amelyek nem tartják be ugyanazokat a magas szintű szociális, biztonsági és fenntarthatósági normákat, mint az uniós flották, biztosítva, hogy azok a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeivel összhangban elfogadják a munkavállalók védelmét szolgáló normákat, részletes tájékoztatást nyújtsanak flottatevékenységeikről, pontosan jelentsék fogásaikat, és kövessék az állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseket;

11. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy mozdítsák elő a FAO fenntartható kisüzemi halászatra vonatkozó önkéntes iránymutatásainak végrehajtását, védjék meg a kisüzemi halászok használati jogait és a halászati erőforrásokhoz való hozzáférését, és biztosítsák a kisüzemi halászok részvételét az őket érintő döntésekben;

12. felhívja a Bizottságot, hogy a földközi-tengeri partnerországokkal együtt tárja fel, hogy miként lehetne előmozdítani és harmonizálni a

tengeri erőforrásokkal való megosztott gazdálkodást, valamint az egyenlő versenyfeltételeket a szabályok és ellenőrzések, a regionális stabilitás és biztonság tekintetében annak érdekében, hogy hosszú távon biztosított legyen a gazdasági szereplők jövője, például a regionális halászati gazdálkodási szervezeteken belüli együttműködés elmélyítése vagy fenntartható halászati partnerségi megállapodás megkötése révén;

13. hangsúlyozza, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodásoknak garantálniuk kell az uniós hajókkal szembeni tisztességes és megkülönböztetésmentes bánásmódot, arányos, átlátható és az egyenlő versenyfeltételek elvével összhangban lévő hozzáférési díjak és feltételek mellett; hangsúlyozza, hogy a partnerországok kizárólagos gazdasági övezeteiben működő valamennyi hajóra ugyanazoknak a pénzügyi és műszaki követelményeknek kell vonatkozniuk, mint az uniós hajókra, például tükörintézkedések révén; felszólít a jövőbeli fenntartható halászati partnerségi megállapodások protokolljaiban foglalt megkülönböztetésmentességi záradék megerősítésére, annak megakadályozása érdekében, hogy a partnerországok kedvezőbb – pénzügyi vagy műszaki – feltételeket biztosítsanak más külföldi flották számára; hangsúlyozza e záradékok hatékony nyomon követésének és érvényesítésének szükségességét, megjegyezve, hogy a Bizottság értékelései jelenleg nem tartalmaznak részletes információkat azok végrehajtásáról és hatékonyságáról; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokról szóló jövőbeli értékelő jelentésekben rendszeresen szerepeltessen átfogó elemzést és adatokat e tekintetben;

14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az IIU-rendelet[4] végrehajtásának javítása érdekében foglalkozzon a nem uniós országok halászati ágazataiban tapasztalható átláthatósági hiánnyal, amely többek között az olcsó lobogókból, a gyakori lobogóváltásból, az összetett vállalati struktúrákból és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó nyilvános információk hiányából ered; hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell akadályozni, hogy az uniós flottát kevésbé fenntartható nem uniós flották váltsák fel;

15. fontosnak tartja, hogy a tárgyalások során elsőbbséget élvezzen az uniós jelenlét és az uniós zászló alatt közlekedő hajók halászterületekhez való hozzáférése; úgy véli, hogy az élelmiszer-ellátás, valamint annak ellenőrzése és fenntarthatósága

---

4 A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 286., 2008.10.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

szempontjából előnyösebb, ha a hajók az EU tagállamok lobogója alatt közlekednek, és ez hozzájárul az Unió stratégiai autonómiájához az élelmezésbiztonság terén;

16. elismeri a közös vállalkozások stratégiai jelentőségét a halászatban mint az EU és a nem uniós országok közötti együttműködés hasznos modelljét; kiemeli, hogy ezek a rendszerek gazdasági és társadalmi értéket teremtenek mind az EU-n belül, mind a nem uniós országokban, miközben biztosítják az uniós fogyasztók jó minőségű és fenntartható módon kifogott tengeri fehérjével való ellátását, segítve a felelősségteljes halászat, a méltányos foglalkoztatás és a fenntartható fejlődés előmozdítását, és közvetlenül hozzájárulva számos fenntartható fejlődési célhoz, valamint az EU óceánpolitikai irányítással kapcsolatos célkitűzéseihez;

17. elismeréssel veszi tudomásul a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az EU nemzetközi óceánpolitikai irányítási menetrendjéről szóló, 2022. június 24-i közös közleményét, valamint az európai óceánügyi paktum Bizottság általi közelmúltbeli elfogadását, amelynek végrehajtását a szükséges pénzügyi eszközökkel kell támogatni, beleértve az óceánokkal foglalkozó harmadik ENSZ-konferencián a tengeri biológiai sokféleség megőrzésére és a fenntartható kék gazdaság fejlesztésének megerősítésére irányuló önkéntes kötelezettségvállalásokra felajánlott 1 milliárd EUR-t; üdvözli, hogy az európai óceánügyi paktumot a hosszú távú uniós növekedés stratégiai elemeként beépítették az EU versenyképességi iránytűjébe, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tengeri ágazatok között verseny alakulhat ki a finanszírozáshoz való hozzáférésért;

18. felszólítja az EU-t, hogy támogassa az érintett érdekelt feleket egy olyan európai tengerhasznosítási ágazati szövetség létrehozásában, amely integrálja a halászatot, az akvakultúrát, a hajógyártást, a hajózást, a stratégiai beruházásokat és a technológiát, ugyanakkor elismeri valamennyi tengeri ágazat kölcsönös függőségét a versenyképesség, a foglalkoztatás, az energia- és digitális átállás, valamint a tengeri és vízi erőforrások fenntartható használata tekintetében;

19. felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy jelentősen növelje a beruházásokat az uniós diplomaták óceánügyi kérdésekkel kapcsolatos képzésébe, különös hangsúlyt fektetve a tenger- és óceánpolitikai irányítással kapcsolatos szakértelem megerősítésére az uniós küldöttségeken és a nem uniós országokba, különösen a part menti országokba irányuló missziókon belül; hangsúlyozza, hogy a hatáskörükbe tartozó területeken és a Global Gateway stratégiával összhangban javítani kell a kék gazdasággal kapcsolatos uniós beruházások, műveletek és kihívások megértését; kéri, hogy az EKSZ-t vonják be az európai óceánügyi paktum stratégiai jelentőségének népszerűsítésében az illetékes bizottsági

főigazgatóságok, például a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE) támogatásával vagy iránymutatásával.

A halászat és az akvakultúra versenyképessége

20. felhívja a Bizottságot, hogy a KHP folyamatban lévő értékelésének részeként terjesszen elő megoldásokat az adminisztratív terhek csökkentésére és az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére egy omnibusz javaslat révén, valamint gyorsítsa fel az élelmezésbiztonságot és az élelmiszer-önrendelkezést javító projektekre vonatkozó eljárásokat; úgy véli, hogy egy nyereséges ágazat példamutatása erősíteni fogja a közös fenntarthatósági normákat, és ezzel globális szinten vezető szerepet tölthet be e normák kidolgozásában;

21. hangsúlyozza, hogy az Európai Beruházási Bankkal, valamint a regionális és helyi hatóságokkal szoros együttműködésben kidolgozott olyan intézkedések, mint a szárazföldi és part menti területekhez való hozzáférés egyszerűsítése, elengedhetetlen lépések a fenntartható, reziliens és versenyképes akvakultúra-ágazat fenntartásához; hangsúlyozza, hogy a felülvizsgált KHP-nak vagy az új közös akvakultúra-politikának hozzá kell járulnia az élelmezésbiztonság és az élelmiszer-önrendelkezés erősítéséhez azáltal, hogy biztosítja a tengeri eredetű élelmiszerekkel való stabil ellátást az uniós fogyasztók számára;

22. hangsúlyozza, hogy a halászat és az akvakultúra stratégiai eszközök az élelmezésbiztonság, a szuverenitás és a part menti vidékfejlesztés szempontjából; sürgeti a Bizottságot, hogy teljes mértékben integrálja a halászatot és a vízi élelmiszerek előállítását az EU tágabb élelmezésbiztonsági, táplálkozási és fenntarthatósági stratégiáiba; kitart amellett, hogy a KHP három fenntarthatósági pillérét egyenlő mértékben kell fejleszteni, és egyik sem áshatja alá a többi életképességét; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy a fenntartható kék gazdaság keretében erősítsék meg a halászok és más tengeri érdekelt felek közötti együttműködést olyan területeken, mint a tengeri területrendezés, a megújuló energia alkalmazása, a tengeri eredetű élelmiszerek ellátási láncának megszervezése, a körforgásos gazdaság és a diverzifikáció, elismerve a halászok szélesebb körű identitását és szerepét a tengeri környezet őrzőiként és a part menti közösségek helyi fejlődésének motorjaiként;

23. sürgeti a Bizottságot, hogy alaposan értékelje a halászat, az akvakultúra, valamint az első értékesítést és feldolgozást végző piaci szereplők hosszú távú fenntarthatóságát, versenyképességét, függőségét és jövedelmezőségét befolyásoló strukturális és környezeti tényezőket és tendenciákat, különösen a szigeti és a legkülső régiókban; javasolja, hogy dolgozzanak ki olyan intézkedéseket, amelyek e tényezők és tendenciák kezelését célozzák

konkrét és azonnali fellépés révén, megelőzve az uniós halászati tevékenységek fokozatos megszűnését;

24. rámutat arra, hogy az uniós halászati és akvakultúra-ágazatot vonzóvá és versenyképessé kell tenni a globális versenytársakkal szemben; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy valamennyi tagállam és érintett szereplő kötelezze el magát a CATCH informatikai rendszer gyors bevezetése mellett az EU-ba importált valamennyi halászati és akvakultúra-termék tekintetében, valamint mozdítsa elő a rendszer nem uniós országok általi önkéntes használatát;

25. célzott intézkedésekre szólít fel a generációs megújulás biztosítása és a halászati pályák vonzerejének növelése érdekében, többek között a nők számára is, biztosítva a halállományok fenntartható kezelését és helyreállítását, a modern, biztonságos és digitalizált halászflottákba történő beruházást, azok halászati kapacitásának növelése nélkül, képzési programokat, a tengeri biztonságot, a szakmai képzés fejlesztését, különösen a tengeri drónok és a távirányítású robotok karbantartása terén, a foglalkozási és nem foglalkozási megbetegségek megelőzését, a kockázatmegelőzési kezdeményezéseket és jobb munkafeltételeket;

26. emlékeztet arra, hogy a szigeti és legkülső régiók állandó természeti és földrajzi korlátokkal szembesülnek, amelyek hatással vannak halászflottáik és szigetgazdaságaik versenyképességére; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet például a halászflották dekarbonizációjára, megújítására és korszerűsítésére, valamint az infrastrukturális fejlesztésekre irányuló beruházásokra és intézkedésekre, finanszírozásra és támogatásra, különösen a legkülső régiókban e régiók vonzerejének növelése, a generációs megújulás és a halászati ágazat jövőjének megőrzése, valamint a fenntartható helyi fejlődéshez való hozzájárulás érdekében; kéri a Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a legkülső régiók bevonására az EU nem uniós országokkal – különösen a szomszédos országokkal vagy régiókkal – kialakított halászati partnerségeibe, például infrastruktúra, flotta vagy ágazati támogatás formájában, annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a legkülső régiók halászai és azon szomszédos nem uniós országok halászai közötti tisztességtelen verseny, amelyek hajóit megújítják;

27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a fogyasztói tudatosság előmozdítására, valamint az átláthatóság és a nyomonkövethetőség erősítésére annak biztosítása érdekében, hogy részletes – digitálisan is elérhető – információk álljanak rendelkezésre valamennyi tengeri eredetű élelmiszer eredetéről, minőségéről és fenntarthatóságáról; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az uniós, tengeri eredetű élelmiszerek és tengeri termékek, valamint az EU-ba importált termékek hasonló környezetvédelmi, társadalmi, nyomonkövethetőségi, fenntarthatósági és állatjóléti előírásoknak

feleljenek meg, amelyeket hatékony nyomon követéssel és szankciókkal kell érvényesíteni, összhangban a WTO szabályaival és a jövőbeli tükörklauzulákkal;

28. cselekvésre szólít fel a dekarbonizációs erőfeszítésekkel, valamint a flotta megújításával és korszerűsítésével kapcsolatban, különös figyelmet fordítva a legkülső régiók és szigetek halászflottájának helyzetére és szükségleteire; rámutat arra, hogy közelmúltbeli tanulmánya[5] azt javasolja, hogy a jövőbeli halászati támogatási eszközök esetében vegyék fontolóra, hogy kevésbé korlátozó feltételeket alkalmaznak a halászhajók első beszerzéséhez, a motorfelújításhoz vagy -cseréhez és a hajók további tonnatartalmat igénylő fejlesztéseihez nyújtott támogatást illetően, ugyanakkor korlátozásokat alkalmaznak a túlzott kapacitás vagy a túlhalászás elkerülése érdekében az egyes szegmensek vagy a teljes nemzeti flotta szintjén; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy a KHP-n és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapon (ETHAA) belüli szükségtelen szabályozási akadályok értékelésekor és egyszerűsítésekor foglalkozzon ezzel a kérdéssel;

Környezetvédelmi és tudományos vezető szerep

29. üdvözli, hogy az EU vezető szerepet tölt be a nemzetközi óceánpolitikai irányítás terén, különösen az 47 tagot tömörítő, a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségével foglalkozó ambiciózus koalíció létrehozásában betöltött szerepe révén; üdvözli a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének hatékony megőrzését és fenntartható hasznosítását biztosító, az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejött BBNJ-megállapodás hatálybalépését a nyílt tengerek hatékony védelmének és fenntartható kezelésének biztosítása érdekében; kéri, hogy az új keret összehangoltan és egymást kiegészítő jelleggel működjön a meglévő nemzetközi szervekkel, köztük a regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel, a FAO-val és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezettel, valamint a KHP-val; hangsúlyozza, hogy a megállapodás végrehajtása és az irányelv átültetése során tiszteletben kell tartani e szervek hatásköreit, az uniós vívmányokat és a tagállamok hatásköreit;

30. üdvözli annak megerősítését, hogy a halászati gazdálkodási intézkedések elfogadásának, végrehajtásának vagy érvényesítésének elmulasztása – legyen szó akár regionális halászati gazdálkodási szervezetekről, akár két- vagy többoldalú megállapodásokról – jelenleg az uniós jog szerinti együttműködés elmulasztásának

---

5 Európai Parlament, Uniós Belső Politikák Főigazgatósága, Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztály, „Az uniós halászflotta jövője – A tagállamok 2021–2027-es ETHAA-programjainak első értékelése”, 2024. november.

minősül; e tekintetben kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve használjon fel minden rendelkezésre álló eszközt a nem uniós országok együttműködésének biztosítására, beleértve az 1026/2012/EU rendeletet[6] is, amely keretet hoz létre az együttműködést elmulasztó és az Unió számára közös érdekű állományok nem fenntartható halászatát lehetővé tevő nem uniós országokra vonatkozó intézkedések azonosítására és elfogadására;

31. elismeri a mélytengeri bányászatra irányuló nemzetközi moratóriumra vonatkozó elővigyázatossági elv jelentőségét mint olyan globális környezeti felelősségvállalást, amely hatással lehet az óceánpolitikai irányításra és a halászatra; kiemeli e tekintetben annak fontosságát, hogy a mélytengeri bányászati projektek esetében az elővigyázatosság elvét alkalmazzák mindaddig, amíg a tengeri környezetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásaikat kellőképpen nem vizsgálták és kutatták; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU továbbra is aktívan részt vegyen a mélytengeri kutatásra és feltárásra irányuló globális erőfeszítésekben, miközben a fenntartható erőforrás-gazdálkodás terén a legmagasabb szintű normákat kell felállítania; üdvözli, hogy a Bizottság támogatja a mélytengeri bányászat elővigyázatossági okokból történő szüneteltetését; felhívja ezért a tagállamokat, hogy támogassák ezt a megközelítést, többek között a Nemzetközi Tengerfenék Hatóságon keresztül mindaddig, amíg nem állnak rendelkezésre átfogó tudományos kutatások és ismeretek a mélytengeri bányászat hatásairól, és amíg nem bizonyítható, hogy az ilyen tevékenységek a biológiai sokféleség csökkenése vagy az ökoszisztéma romlása nélkül végezhetők;

32. felszólít a mélytengeri bányászatra vonatkozó nemzetközi moratórium támogatására, és emlékezteti az EU-t és tagállamait, hogy a Nemzetközi Tengerfenék Hatóság tagjaiként és az ENSZ Tengerjogi Egyezményével összhangban jogi kötelezettségük, hogy megfelelő intézkedésekkel reagáljanak minden olyan kísérletre, amely arra irányul, hogy megkerüljék a Nemzetközi Tengerfenék Hatóságot mint a nemzeti joghatóságon kívül eső mélytengeri bányászati tevékenységek szabályozásáért felelős illetékes nemzetközi szervet, mivel az ilyen kísérletek hatással lehetnek a nemzetközi óceánpolitikai irányításra;

33. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorgalmazzák a Nemzetközi Bálnavadászati Bizottság és a nemzetközi szervek által elrendelt, a bálnavadászatra és a nagy cetfélék vadászatára vonatkozó nemzetközi moratórium valamennyi ország és régió általi

---

6 Az Európai Parlament és a Tanács 1026/2012/EU rendelete (2012. október 25.) a halállományok megőrzésére irányuló, a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok esetében alkalmazandó egyes intézkedésekről (HL L 316., 2012.11.14., 34. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

tiszteletben tartását, valamint azt, hogy a meglévő kivételeket ne alkalmazzák visszaélésszerűen kereskedelmi célok támogatására;

34. hangsúlyozza, hogy bármely védett tengeri terület kijelölése előtt teljes körű hatásvizsgálatot kell végezni, és érdemi konzultációt kell folytatni az érintett érdekelt felekkel, valamint egyértelmű célkitűzéseket és hatékony nyomonkövetési, ellenőrzési és felügyeleti intézkedéseket kell megállapítani, amelyek a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismereteken és szakvéleményeken alapulnak; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a fenntartható fejlődés három pillérét, amelyeknek szorosan össze kell kapcsolódniuk az EU stratégiai autonómiájával, valamint a halászok és a part menti közösségek jelentőségével az uniós kohézióban;

35. emlékeztet arra, hogy az Északi-sarkvidékre vonatkozó 2021. évi stratégiával összhangban kiemelt figyelmet kell fordítani az Északi-sarkvidékre, és különösen támogatja a két új védett tengeri terület létrehozására irányuló erőfeszítéseket az Antarktisz keleti részén és a Weddell-tengeren a Déli-óceánon; tudomásul veszi a hatásvizsgálatokat, valamint azt, hogy az Antarktisz Tengeri Élővilágának Védelmével Foglalkozó Bizottság egyes felei ellenállásukat fejezték ki a védett tengeri területekre vonatkozó javaslatokkal szemben; felszólít e védett tengeri területek aktív támogatására az e régiókban tevékenykedő más globális szereplők növekvő és potenciálisan fenntarthatatlan törekvéseire adott szükséges válasz részeként, valamint a két- és többoldalú erőfeszítések fokozására az új védett tengeri területek létrehozásának támogatása érdekében;

36. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt évtizedben egyes nem uniós országok krillhalászati tevékenységeiket kiterjesztették és egyre inkább koncentrálták a Déli-óceánon, valamint az ebből fakadó, az antarktiszi ökoszisztémákat fenyegető veszélyek miatt;

37. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a Déli-óceánon folytatott krillhalászatra vonatkozó ötéves moratóriumot;

38. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi óceánpolitikai irányítással kapcsolatos döntéshozatal gerincét továbbra is a tudományos bizonyítékoknak kell képezniük, amelyek közös alapként szolgálnak a többoldalú tárgyalások során, támogatva a fenntartható irányítást a halászatban és az akvakultúrában; hangsúlyozza továbbá, hogy be kell ruházni az ilyen döntéseket alátámasztó bizonyítékokat szolgáltató tudományos testületekbe, és támogatni kell azokat;

39. emlékeztet annak fontosságára, hogy az EU globális vezető szerepet töltsön be a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia végrehajtásában, amely elismeri az egyéb hatékony területalapú védelmi intézkedések jelentőségét mint a tengeri területek védelmének kiegészítő megközelítését; hangsúlyozza annak

fontosságát, hogy beépítsék az egyéb hatékony területalapú védelmi intézkedéseket annak a célnak az elérése érdekében, hogy 2030-ra világszerte az óceánok 30%-a védelemben részesüljön, feltéve, hogy az az egyéb hatékony területalapú védelmi intézkedések megfelelnek az ebben a keretben foglalt kritériumoknak;

40. támogatja az európai óceánügyi paktum kötelezettségvállalását egy páneurópai óceánmegfigyelési kezdeményezés létrehozására, amely a tengeri ökoszisztémák jobb megértésének és kezelésének alappillére lehet; támogatja egy európai mélytengeri megfigyelőközpont létrehozását az Atlanti-óceánon, miközben előmozdítja a megfigyelőközpontok globális hálózatának létrehozását, amely megosztja az adatokat és ösztönzi a tudósok közötti mobilitást; felszólít az EU-n belüli kutatási és innovációs együttműködés fokozására a tengeri tudományos együttműködés és mobilitás erősítése, valamint az EU vezető szerepének megerősítése érdekében a tengertudomány terén; felszólítja az EU-t, hogy – tekintettel egyes globális partnerek üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentésére irányuló erőfeszítéseiben megfigyelt visszaesésre – fokozza erőfeszítéseit és elkötelezettségét a tengeri és part menti ökoszisztémák megőrzését szolgáló tudományos együttműködés terén; hangsúlyozza, hogy megfelelő pénzügyi támogatást kell nyújtani;

41. felszólítja a Bizottságot, hogy az európai óceánügyi paktum keretében hozzon létre egy célzott „tiszta Balti-tenger” kezdeményezést, amely a Balti-tenger egyedülálló környezeti és biztonsági kihívásaival foglalkozik; hangsúlyozza, hogy a tengermedencét továbbra is súlyosan érinti az eutrofizáció, a szennyezés és a veszélyes, háborús eredetű maradványok – többek között lőszerek, vegyi anyagok és egyéb szennyező anyagok – jelenléte a tengerfenéken;

Kereskedelempolitika és globális óceánpolitikai irányítás

42. hangsúlyozza az EU azon felelősségét, hogy megőrizze vezető szerepét a nemzetközi fórumokon azáltal, hogy előmozdítja a multilateralizmust, együttműködik valamennyi érintett partnerrel a halászat fenntarthatósága és az óceánpolitikai irányítás terén, beleértve az Egyesült Államokat és Kínát, valamint globális normákat határoz meg a tengeri fenntarthatóságra és a tisztességes versenyre vonatkozóan; kiemeli továbbá a tanácsadó testületek, például a távolsági flottával foglalkozó tanácsadó testület fontos szerepét abban, hogy tanácsot adjanak a Bizottságnak a szakpolitikák kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban; rámutat annak fontosságára, hogy tanácsaikat megfelelően figyelembe vegyék a döntéshozatal során;

43. üdvözli a WTO halászati támogatásokról szóló megállapodásának hatálybalépését; hangsúlyozza, hogy ez a megállapodás mérföldkő a

túlhalászáshoz és a túlzott kapacitáshoz hozzájáruló káros halászati támogatások felszámolásában, ezáltal világszerte előmozdítva az egyenlő versenyfeltételeket és a tengeri erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást; ösztönzi a Bizottságot, hogy az óceándiplomácia keretében építsen erre a sikerre azáltal, hogy proaktívan együttműködik a nem uniós országokkal, különösen a főbb halásznemzetekkel e megállapodás ratifikálásának és hatékony végrehajtásának előmozdítása, valamint a következő lépések meghatározására irányuló folyamatban lévő tárgyalások elősegítése, továbbá a fenntartható, átlátható és méltányos halászati gazdálkodásra vonatkozó globális kötelezettségvállalások támogatása érdekében;

44. hangsúlyozza, hogy a jól irányított regionális halászati gazdálkodási szervezetek, amelyek gondoskodnak az erős közös szabályokat eredményező hatékony többoldalú tárgyalásokról és e szabályok megfelelő betartásáról, központi szerepet játszanak a halászat és az akvakultúra versenyképességének biztosításában, és ennek fényében kiemeli az ezen regionális halászati gazdálkodási szervezetek kapacitásába történő beruházás, az ENSZ ügynökségeivel való együttműködés jelentőségét, valamint annak fontosságát, hogy az EU e fórumokon betöltött diplomáciai szerepét megerősítsék; hangsúlyozza, hogy az EU továbbra sem használja ki kellő mértékben a regionális halászati gazdálkodási szervezetek megfelelési szerveit, és ezért felhívja a Bizottságot, hogy a regionális halászati gazdálkodási szervezetek illetékes megfelelési bizottságaiban terjessze elő és kezelje a nem uniós országok meg nem felelésének eseteit;

45. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozott hatáskörökkel erősítsék meg a vámellenőrzéseket, teljes mértékben kihasználva egy új uniós vámügynökséget, hogy megvédjék a halászokat a kábítószer-kereskedőktől és a migránsoktól, valamint a halászok biztonságát és regionális stabilitását veszélyeztető egyéb jogellenes tevékenységektől; emlékeztet arra, hogy a tengeri eredetű élelmiszerek nyomonkövethetőségének biztosítása, a fenntarthatósági előírásoknak való tényleges megfelelés és a nem uniós országokkal való kölcsönösség a halászati és akvakultúra-termékek terén védi a halászokat az illegális tevékenységektől, és fenntartja a fogyasztói bizalmat; hangsúlyozza, hogy a halászati ágazatot tevékenységükhöz felhasználó bűnözői hálózatok aláássák a fenntartható óceánpolitikai irányítást, torzítják a helyi gazdaságokat és veszélyeztetik a megélhetést a part menti régiókban; hangsúlyozza, hogy a halászatban a szervezett bűnözés elleni hatékony küzdelem hozzá fog járulni a biztonságosabb és reziliensebb óceángazdasághoz;

46. üdvözli a hosszú távú megállapodásokat az EU és az Egyesült Királyság között, amelyek 2038. június 30-ig teljes körű kölcsönös hozzáférést biztosítanak a halászati vizekhez; kéri a Bizottságot,

hogy kísérje fokozott figyelemmel az Egyesült Királyság intézkedéseit az EU, valamint az uniós gazdasági szereplők és polgárok érdekeinek védelme érdekében, és továbbra is határozottan ellenezzen minden olyan egyoldalú döntést, amely de facto csökkentené az uniós halászok hozzáférését az Egyesült Királyság vizeihez, például a védett tengeri területek bevezetésével vagy tervezett kijelölésével és a homoki angolna halászatára vonatkozó tilalommal kapcsolatos döntéseket, és alkalmazza a kereskedelmi és együttműködési megállapodás mechanizmusait a halászati jogok ebből eredő elvesztésének orvoslására; felszólítja a Bizottságot, hogy 2038 után is biztosítsa az EU és az Egyesült Királyság közötti hosszú távú és stabil halászati megállapodásokat;

47. felhívja az EU-t, hogy a halászatról és az óceánokról szóló magas szintű kerekasztal-beszélgetésen keresztül élénkítse Norvégiával való együttműködését az olyan lezáratlan kérdések megválaszolására, mint Norvégia 2021-től esedékes tőkehaladóssága az EU-val szemben, valamint az uniós és norvég halászok közötti tisztességes és egyenlő versenyfeltételek biztosítására; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést annak érdekében, hogy átfogó megállapodás szülessen a part menti államokkal a közös állományokról annak érdekében, hogy elkerüljék ezen állományok túlhalászatát, és tisztességes és fenntartható halászati lehetőségeket biztosítsanak az uniós halászok számára; felhívja a Bizottságot, hogy a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő országok tekintetében használja ki az 1026/2012/EK rendelet által kínált valamennyi lehetőséget, beleértve a szankciókat is;

48. hangsúlyozza, hogy az EU-nak piaci erejét stratégiai eszközként kell felhasználnia érdekei védelme és a fenntarthatóság előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az uniós piachoz való hozzáférést az uniós normáknak való megfeleléstől kell függővé tenni, biztosítva, hogy az EU-ba behozott tengeri eredetű élelmiszerek ne illegális vagy nem fenntartható forrásokból vagy emberi jogi visszaélésekhez kapcsolódó tevékenységekből származzanak;

49. kiemeli az EU és Grönland között a halászattal kapcsolatos kérdésekben régóta fennálló kapcsolatot, és rámutat a kapcsolat elmélyítésének fontosságára az uniós halászok, valamint az Atlanti-óceán északi részén élő halállományokkal való fenntartható gazdálkodást biztosító közös fellépések szempontjából;

50. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a nem fenntartható halászatot lehetővé tevő nem uniós országokra vonatkozó uniós szabályok megfelelő és teljes körű végrehajtását, biztosítson nagyobb jogi egyértelműséget a nem fenntartható halászati gyakorlatok tekintetében, és az uniós jog alapján vezessen be uniós végrehajtási intézkedéseket, többek között kereskedelmi korlátozásokat, például behozatali tilalmakat annak érdekében, hogy megerősítse az EU azon képességét, hogy kezelni tudja a nem fenntartható gyakorlatokat,

különösen azokat, amelyek a kis méretű nyílt vízi fajok állományait, például a makrélát érintik, valamint biztosítsa a kereskedelempolitikai és az óceándiplomáciai célkitűzések közötti összhangot; hangsúlyozza, hogy e gyakorlatok közül sokat már jól azonosítottak, de a jelenlegi végrehajtási intézkedések nem kezelik azokat megfelelően;

51. sürgeti a Bizottságot, hogy erősítse meg az orosz halászati tevékenységekre és a tengeri eredetű élelmiszerek kereskedelmi forgalmára vonatkozó nyomonkövetési, ellenőrzési és végrehajtási mechanizmusokat, beleértve a nem uniós országokon keresztül történő átrakodásokat és újrakiviteleket is; felszólít az Oroszországból származó halászati termékek behozatalának további korlátozására; szigorú nyomonkövethetőségi követelmények és összehangolt ellenőrzések bevezetését, valamint az orosz gazdasági szereplők által kifogott vagy feldolgozott halak uniós piacra való belépésének megakadályozását szorgalmazza;

52. hangsúlyozza az uniós termelőkre és az importált termékekre vonatkozó előírások közötti összhang biztosításának fontosságát, különösen az EU és kereskedelmi partnerei közötti jelenlegi vagy jövőbeli kereskedelmi megállapodások összefüggésében, például tükörintézkedések bevezetésével; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy folytassa az autonóm vámkontingensek relevanciájának értékelését, tekintettel azoknak az uniós halászati ágazatra gyakorolt hatására, és szükség esetén igazítsa ki azokat; megismétli felhívását, hogy a konzervhalakat és tengeri eredetű élelmiszereket a kereskedelmi tárgyalások során „érzékeny termékeknek” tekintsék; felhívja az uniós hatóságokat, hogy járjanak el körültekintően és fokozzák az ellenőrzéseket annak biztosítása érdekében, hogy az autonóm vámkontingensekben részesülő kivitelek ne jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatból származzanak;

53. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a KHP célkitűzéseit teljes mértékben integrálják az EU álláspontjába valamennyi nemzetközi fórumon, például a Biológiai Sokféleség Egyezményben vagy a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményben, ahol a tengerek biológiai erőforrásairól, köztük a halászati erőforrásokról is szó esik;

Költségvetési és intézményi intézkedések

54. határozottan kitart amellett, hogy jelentős finanszírozásra van szükség az óceánpolitikai irányítás és diplomácia számára, különösen a stratégiai halászati ágazat fenntartása, az EU globális kötelezettségvállalásai teljesítésének biztosítása, stratégiai szerepének megerősítése és a part menti közösségek jövőbeli rezilienciájának támogatása érdekében; aggodalommal állapítja meg, hogy a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatok a 2028–2034-es időszakra mindössze 2 milliárd EUR elkülönítését

irányozzák elő a halászat és az akvakultúra számára, ami a korábbi garantált finanszírozási szint alig egyharmada;

55. felhívja a Bizottságot, hogy a 2028 utáni többéves pénzügyi keretben garantálja a halászattal kapcsolatos kiadások, például a jelenleg az ETHAA hatálya alá tartozó célkitűzések megfelelő szintű finanszírozását; rámutat annak fontosságára, hogy az uniós források továbbra is erős eszközök maradjanak a generációs megújulás, a nemek közötti egyenlőség, az élelmezésbiztonság, a flottakorszerűsítés és a társadalmi-gazdasági fenntarthatóság támogatására;

56. kiemeli a kisüzemi halászat kulcsfontosságú szerepét a helyi gazdaságok és közösségek fenntartásában szerte a világban; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az EU javítsa stratégiai és élelmezési autonómiáját, döntő fontosságú az uniós állományok helyreállítása, és az EU hosszú távú rezilienciájához és versenyképességéhez szükséges feltételek megteremtése érdekében pedig elengedhetetlen, hogy az EU kisüzemi halászati ágazatát mind uniós, mind nemzeti szinten megfelelően támogassák;

57. megjegyzi, hogy a diplomácia minden esetben költséges befolyásérvényesítési kapacitást feltételez, ezért indokolt lenne egy, a halászati ágazatra vonatkozó egyedi pénzügyi eszköz létrehozása a szigetek és a legkülső régiók számára, például a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program (POSEI-halászat) újbóli bevezetése révén, amelyet az ETHAA-ba integráltak annak érdekében, hogy támogassák az ágazatot a földrajzi és strukturális akadályok leküzdésében, valamint a helyi halászközösségek hosszú távú életképességének biztosításában; kiemeli annak fontosságát, hogy biztosítsák a jelenlegi eszközök, például a Kopernikusz tengerikörnyezet-monitoring szolgáltatás, valamint az új képességek vagy technológiák, például a drónok használatát;

58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy minimális elkülönített pénzeszközök kiutalásával biztosítsa a halászok és a kék gazdaságban érdekelt felek számára a finanszírozási eszközökhöz való hatékony és egyszerűbb hozzáférést, például a fenntartható kék gazdaságba történő beruházásokat támogató Európai Versenyképességi Alaphoz, valamint az óceánirányítást és az óceándiplomáciát, továbbá a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket támogató Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközhöz (Globális Európa), valamint a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokhoz és olyan kiegészítő finanszírozási forrásokhoz, mint az Igazságos Átmenet Alap, a REPowerEU, a Horizont Európa és az Európai Beruházási Bank; sürgeti a Bizottságot, hogy a tengerhasznosítási ágazatok fejlődésének előmozdítása érdekében biztosítson megfelelő adminisztratív és jogi stabilitást a magánberuházások számára;

°

° °

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.